

Elxan Zal, səni həmişə tələson görürəm. Bütün gün nəfəsinin çıxınlarından çəkə-çəkə harasa qəçirsin.

İki yoluñ, bir sözün, bir özümün.
Yerlər gəyin arasında qalan qardaşım,
heyvı!!

Bəlkə bu qışqıya bir "Fatiha" oxuyub,
bir həvrə diziñ qatlayasan, dincini alasan?
Apxayınlıqla soruşum kimsən, kimlərdən-
sən?

Soruşmaq adətimizdir, özümüñ, dinc-
liyimizdə sorğum yox. Bilirom bu sual
cavabınız qoyacaqsan. Yeni bu suala artıq
cavab vermisin.

"Mon qurdam, endir məni, ey qut,
yanmış yutusunda yovşanlarıñ".

O yovşan qoxusunu Savalandan, Ağrı-
dañdan, Ziyarətdən, Ərzurumdan, Ərdəbil-
den, Dərbənddən... saymaqla qurtaran de-
yil. Cidir düzündən, Yazi düzündən, Topa-
ğadan, Hürneyidin dərasından, Pirin da-
şından, Qıçqı çöllərindən, mongol köçlö-
rindən, xeyməldən, alaçılardan, gatır
sənəri kükəklär.

Bir udum xocalat torimizi soyudub aya-
zıtmır. Yurd həsratının qurd baxışları qış-
matımızdan çıxılmır, deyir mən "manqur-
dam... ha?".

Ulù türk yaddığının daşıyıcıları hal-hal-
bet aman-zaman bilməzərlər. Düşərlər Su-
nuncuñ danızdır itirdiyim Turan izlərinde-
ki bütün dünyaya Turandır. Ört-basdır etmək-
le deyil, yaddas - yadın başının daşıdır. Av-
ropadan belə hanıñ saçı qaldırırsan, altun-
dan Qutatı, Düratın nali çıxır, on keçiməz
qale divarları Süleyman qulçını şırmıla-
mb.

Ürəyin dopdoludur, yaddas xurcunun
ağzıñan topılıp, iden-iñ batmañır.

Yükü - qurğusun yükü; bükülmüş çıyın-
lerindən bilirom. Qaçaq Nəşbinin Aynalı-
nın güllişti qurtarı.

Dəs üstüne das galəcək. Sonuncu Deni-
ze yürüs bu safer Cidir düzündən, Ziyarət
dañından, Ağrıdañdan, Savalandan başlaya-
caq. Ürəyim damanda düz çıxır.

Gözləmek ağlına da gelməsin. Biza ağı
yox, savas ayoxi! Allahın yanında növ-
bəmiz yetib, bu safer bizi eşidəcək.

"Sələr dərvəzəyə sevdəli, Dərəyə göylərə
sevdəli". Elxan Zal, sen böyük Turana sev-
dalısan, avazınıñ üzünü üzünük buldu
göyləre tutub deyirsen:

"Mondo dərvəz davası var,
başında cəng havası var,
yerin-göyün duası var,
savaşını bilənlərə".

Amalın:
"sənginək bilməyən savaşçıñ var".

Andər:
"and olsun atlara,
and olsun qulucu parılıtlına,
and olsun bir Tanrıñın adına".

Nişanlı:
"əmənlikliyin qadınlaşmadı" ikən
"Tanrıñ, sən savasımıñ ver"

Savaş ismarişün:
"de ki,
sevdik savaşın dadını,
qız kimi sevdik,
qızı kimi sevdik".

Mahira
ABDULLA

Başında cəng həbası dar

İnancın:

"yel yalanın bu bayraqlar
fatihimizin türküsünü
ardıdoğudan ardıbatıya aparaçaq".

Mərəzin:

"oturmaq azarın qabar bağlayıb".

Dar ağacın:

"sevdityim insanların nifşətində ölürdüm".

Son nefasindək türkərinin "Savaş
ayşəri"ni yazacaqsan.

Səndən başqa sonin kimi heç kas yaza
bilməz.

Cünti artıq yazmışın.

Hər kas öz yoluyla gedir.

"Xaqannamə" türkün şanlı tarixinin
yaddaş qatlardır. Bu zikr töshəbini çevir-
diķıko savas... savas çıxır.

Sən bilirsen...

"Yataqda ölənlər murdar olurlar,
bizim törəmizdə belə yazılıb".

Poecizyan türk dilinin sər xəzinəsidir.
Dibi-dibiy Görünmür. Bütün dünyann olin-
iñ üzündə qoyn, dilini dilçiyino bondon-
yion Orxon-Yenisey yazılardır.

Bizi davakar, odda yannam, suda bat-
maz yüzükən ruhlarımlar birləşdirir - Vatan
adı Böyük Ananın balalarıq.

Bizi dincilik tapmayan şəhid ruhları,
gülfləşməs, ağacların, quşların, daşların,
dağların ruhları danışdırı.

Eygili vaxtlarda yeriñondo yer tiroyon
qırımlı almayanaq Sultana nonam erməni-
lər baroda deyirdi: "Tangrıya alış etdiç azil-
dir, qarışqı edok yero keçəşin. Gözünüzü
qarqa-quşun didsin. Çörəkləri dizləri üs-
tündə olanlar. Çörək itironlar. Çörəyimiz
gozluññitəñ tutsun".

Sultana nonam Tanrıya "Tangrı" deyir-
di; bir "q" soñ sözün enerjisini, magik qiv-
vesini qaytarır. "Tan - q - r" canlı müsiqidir,
Sibir, Altyayada salır.

Sən do ürəyimden yaman xəbor ver-
din...

"ermənilər nə tuladı,
millət qalib qan içində
cəng havası çalır zurna
gal ortaya, kündə durmə,
cihəd çıx, ay musurman,
ud savaşa qan içində".

Amin! Yüz dəfə Amin!
Türkün ruhunu belə yaşat; səni ölməz
edəcək.

Və "sənə yaxşı xəborim var" deyəndə
göy üzü kimi tutulmağın. Axi elo haqq-sa-
yımız olmayıb. Ahiçi qış kimi heyratımı
tutundun, "sonin haqqındır" - dedin.

Bu ne haqdır belə? Yurdusun heç
neye örki, eli çatır - elo arasıñ ömürə do.

Amma Ulular Uluşu Mahmud Kasqarı-
nın adı da göləndə zənnində "Qeyb" in qap-
ıları bağlanır. "Ağlıtlı qadınım intihar"nın
qurxı çıxır, "Ermoni kölgəsi" daşılır, Qara-
bağlı şeirlər yezılır.

Ərşə sos ucalır: "Əvvəl. Axır" Qarabağ
bizimdir!

Bu dünəyadı üzümo üzər tutub yaşıy-
ram. Şəirlerim gün üzü tutulunda döyülen
qablardır.

Günəş mənsiz peyda olur, batır.

Yalnız roşmırımda somimim; cizgi
toralarında dəstədə vurulmuş quşlar kimi
çırpmırınam.

Başımın tacı Qarabağda düşdü.

Öz olim öz başımdı. Söyürom özümü.
Döyürom dizimi.

Əlimindən gelən budur.

Qarabağ manı asır-yesir edib.

Dünya türklərindir.

Xəzər qalxır, türk qabarır.

Qılıncın qınında pas tutdu. Turanın tac-
qıyma töreninə çıxmə qaldı?

Bundan azəl igidirlər döyüşə ana-ba-
cların dualarıyla gedərlər.

Deyirəm: "Ananız-bacınız olum.

İzlərinin göyərməsin.

Dəbanlarımız yaş sangerlərde dən tut-
masın.

Savaşa gedəndə yollarınıza su atın".

Bu nəmə sənə quş qanadında gələcək

Bilirsən, allərim niyə böyükdü
qıpçaq ałlarıñ sağğı
qımız tutдум
şəmarə duasıyla, yovşanla mayaladım.
Atilla icib o qumuz
dünyanın üzünə durdu
qıpçırırmı.

İç bi qumuzı

rangi qırırmı

savaşa, atla qırıncı

bakıra sahralara tamarı

Zal oğlu Talibin yadigarı

Sən - türk oğlu, Turan imanlı

Elxan Zal Qaraxanlı,

Zəngəzurlu qoca Alının kürayı yera dəyməz

Gənc Ali naşasının

şair qızı Mahirənin qan qardaşı...

yurd həsratının sına daşı.

Qara nərlər xaqanı

bellərindən hərəldi

ağ mayalar sahraları dizləyib

fürsəti gırlardı

yolları şüphələri.

Bilirsən barmaqlarıñ niyə üzündü -

xurmayı qopuzun on barmaqı

sinəmdə "Türkərin türkləri"ni çalacaq.

Sarı yovşanların şələ suçları

qışılıt sucladı

həsratı sucladı.

Əllərimdə həna qurub, yapıcı toxudum

Qıpçaq çöllərinin yorgandır

Elxan Zalı bıçaq tutдум

Turan sevəsəsin yorğunudur

səhrala yulğın kölləri bızmılaşır

dorsqılıqlıñ dərgindir

ayğı çidarı, kəhrin yali qızulayır

manzılılös yolların solğunudur

bəsimdə Sığa sevdası

19 ilin işğimdir.

Hey, Elxan bay...

Çingiz xanın alaçığı bökdür

savaş ayları köklər

cəhəninin xilası şanlı türkdir

qalmaqlısam

qırurum qor tutmur dəha

hucum amri eşidirəm

"Vur" amri verdi Komutanım -

Gedek Qarabağı".